

Obec P R U Ž I N A
018 22 Pružina 415

Z a d a n i e
územného plánu obce
P R U Ž I N A

Január 2025

Zadanie územného plánu obce Pružina

Základné údaje:

1. **Názov územnoplánovacej dokumentácie**
Územný plán obce Pružina
2. **Obstarávateľ**
Obec Pružina
3. **Spracovateľ zadania**
Obec Pružina
4. **Osoba odborne spôsobilá na obstarávanie**
Ing. Beata Vaculčíková
5. **Dátum spracovania správy o stave územnoplánovacej dokumentácie**
December 2024

Obsah:

1. PRIEMET ÚZEMIA OBCE

Riešené územie územného plánu je vymedzené administratívno-správnou hranicou katastrálneho územia Pružina (850390) a k. ú. Bristenné (806927). Obec Pružina má tieto miestne časti Predhorie, Bristenné, Chmelisko, Mlynište, Podstrážie. Graficky je premietnuté záujmové územie vo výkrese č.1 a 3, ktoré sú prílohou zadania.

Obec Pružina susedí s obcami Podskalje (S), Dolný Lieskov (SZ), Mojšín (Z), Zliechov (JZ), Čičmany (J, JV), Čelkova Lehota (V) a Ďurďové (SV).

Podľa územnosprávneho členenia Slovenskej republiky predmetné územie patrí do Trenčianskeho kraja, okresu Považská Bystrica.

2. DÔVODY OBSTARANIA ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE

V súčasnosti platná územnoplánovacia dokumentácia obce Pružina je z roku 2016 – Územný plán obce Pružina. Bol vypracovaný v zmysle zákona č. 50/1976 Zb., schválený Obecným zastupiteľstvom v Pružine dňa 1.12.2016 uznesením č. 43/2016. Riešil funkčné využitie plôch, ich konkrétnu náplň pre celé územie obce a v plnom rozsahu vyhovoval v danom čase potrebám obce a miestnym častiam Predhorie, Chmelisko a Bristenné.

Postupným vytváraním optimálnych územných podmienok pre využitie potenciálu obce Pružina obstarala obec zmenu a doplnok k tejto dokumentácii.

Obec Pružina má spracované zmeny a doplnky:

- Zmeny a doplnky č. 1 ÚPN obce Pružina, schválené Obecným zastupiteľstvom v Pružine dňa 27.6.2024, uznesením č. 28/2024. Závazná časť bola vyhlásená VZN č. 3/2024.
- Pôvodná ÚPD z roku 2016 bola vecne a obsahovo spracovaná s ohľadom na dobu vzniku, v súčasnosti nezodpovedá platnej legislatíve v oblasti územného plánovania. Následne spracované ZaD boli síce schválené v roku 2024, avšak zaoberali sa len čiastkovo územiami, na ktorých bola navrhnutá zmena funkčného využitia, príp. doplneniami niektorých javov. V prípade obstarania ďalších ZaD by ako podklad pre zmeny a doplnky (najmä v grafickej časti) slúžil stále pôvodný územný plán.
- Nevyhnutná aktualizácia naposledy spracovanej a schválenej ÚPD.
- Obec pre svoj ďalší plánovaný rozvoj potrebuje vypracovať nový ÚPN, od počiatočnej fázy analýzy skutkového stavu obce, aby pre svoj ďalší rozvoj mala tento základný dokument rozvoja obce v podobe prehľadnej, aktuálnej a ucelenej.
- Je potrebné komplexne zhodnotiť rozvoj obce a jej k.ú. vo väzbe na ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja, vrátane záväznej časti.

- V obci je evidovaný záujem o výstavbu, je preto potrebný základný nástroj na jej riadenie a reguláciu.
- Zabezpečenie optimálnych zásad koordinácie stavebnotechnických, priestorových a územných aktivít v obci a príľahlej krajine.
- V aktuálnej ÚPD sú stanovené regulatívy pre výstavbu, ktoré už v súčasnej dobe treba aktualizovať, niektoré neboli dodržiavané, a týmito regulatívami sa obec v súčasnosti už nechce riadiť. Obec má záujem a stanovenie nových regulatívov, ktoré budú zodpovedať súčasnej dobe a novej platnej legislatíve.
- Aktuálna ÚPD nie je pre obec aktualizovaným podkladom pre vydávanie územnoplánovacích informácií pre ďalšiu výstavbu.
- Viaceré rozvojové lokality z pôvodnej ÚPD neboli zrealizované, resp. získali plynutím času požiadavky na inú funkčnú náplň, čo je potrebné zohľadniť pri analýze skutkového stavu obce. Potrebné bude preklasifikovanie týchto území v územnom pláne obce.

Územnoplánovaciu dokumentáciu obce Pružina vrátane zmien a doplnkov je pre súčasný rozvoj obce potrebné aktualizovať, nakoľko v súčasnosti obec disponuje viacerými požiadavkami na rozšírenie bytovej výstavby a rozsiahle plánovanie funkčných plôch by bolo pre ďalšie zmeny a doplnky náročné. Preto má obec záujem o obstaranie úplne novej ÚPD, ktorá by zohľadnila aktuálny skutkový stav obce a ktorá by navrhla jej nový rozvoj so zohľadnením aktuálnych zámerov.

Východiskové územnoplánovacie podklady:

- dostupné územnoplánovacie analýzy, odborné posudky a vyjadrenia
- platná ÚPD obce Pružina, vrátane ZaD č. 1
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Pružina na roky 2015 – 2025
- Program hospod. a soc. rozvoja obce Pružina na roky 2015 – 2025, v znení Dodatku č. 1
- ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja, vrátane ZaD č. 1-3
- RÚSES okresu Považská Bystrica
- Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy
- geodetické a kartografické podklady
- dotknuté legislatívne predpisy a normy

3. URČENIE HLAVNÝCH CIEĽOV A PRINCÍPOV ÚZEMNÉHO ROZVOJA OBCE VYPLÝVAJÚCICH Z KONCEPCIE ÚZEMNÉHO ROZVOJA REGIÓNŮ

Hlavným cieľom ÚPN O je prispieť k zlepšeniu kvality života, zabezpečiť udržateľný územný rozvoj, poskytovanie verejných služieb, zaistiť hospodársku, územnú, sociálnu a environmentálnu súdržnosť obce Pružina.

Ciele riešenia územného plánu obce vyplývajú z účelu a zamerania využitia územnoplánovacej dokumentácie. V oblasti územného rozvoja vyplýva, že je potrebné v územnom pláne obce sa zamerať na riešenie súčasných územnotechnických a environmentálnych problémov a navrhnúť územný rozvoj obce zodpovedajúci potenciálu územia a potrebám obyvateľov obce pri rešpektovaní princípov trvalo udržateľného rozvoja.

V tomto zmysle sú hlavné ciele riešenia územného plánu obce nasledovné:

- navrhnúť koncepciu dlhodobého urbanistického rozvoja obce s využitím celého administratívneho územia riešenej obce na obdobie cca 15 – 20 rokov,
- vymedziť funkčné usporiadanie sídelnej a krajinnej štruktúry, určiť základné zásady organizácie územia,

- vytvoriť predpoklady pre zabezpečenie trvalého súladu všetkých činností na území riešenej obce s osobitným zreteľom na starostlivosť o životné prostredie, dosiahnutie ekologickej rovnováhy a zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja, pre šetrné využívanie prírodných zdrojov a pre zachovanie prírodných, civilizačných a kultúrnych hodnôt,
- vytvoriť územnú ponuku pre dlhodobejšie uspokojovanie základných potrieb obce, jej obyvateľov a návštevníkov v bývaní, občianskej a sociálnej vybavenosti, výrobe a v ponuke uspokojovania voľnočasových potrieb,
- podrobne riešiť regulatívy a limity funkčného a priestorového usporiadania obce, územno-technické podmienky umiestňovania stavieb, zariadení verejného dopravného a technického vybavenia a základných prvkov územného systému ekologickej stability,
- vymedziť hranicu medzi súvisle zastavaným územím obce, územím určeným na zastavanie a ostatným územím obce
- vymedziť plochy pre verejnoprospešné stavby, na vykonanie asanácie a pre chránené časti krajiny
- v návrhu komplexného územného rozvoja obce rešpektovať nadradenú dokumentáciu ÚP veľkého územného celku Trenčianskeho kraja /ÚPN – VÚC/, s premietnutím jeho Zmien a doplnkov,

V neposlednom rade je cieľom získanie územnoplánovacej dokumentácie, ktorá bude komplexne riešiť územný rozvoj obce v súlade s aktuálnou legislatívou a bude po schválení záväzným dokumentom pre obec, obyvateľov obce a ostatných účastníkov procesu povoľovania a realizácie plánovaných zámerov územného rozvoja obce.

V súčasnosti platnú ÚPD obce Pružina je potrebné dať do súladu s nadradenou v súčasnosti platnou ÚPD regiónu. V texte nižšie sú uvedené niektoré všeobecné podmienky pre rozvoj miest a obcí, ako aj konkrétne regulatívy vzťahujúce sa k riešenému územiu Pružina (k.ú. Pružina a k.ú. Briestenné), ktoré vyplývajú zo záväznej časti ÚPD regiónu.

ZÁVÄZNÉ REGULATÍVY ÚZEMNÉHO ROZVOJA

1 V oblasti usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry

1.2 Formovať ťažiská osídlenia Trenčianskeho kraja na všetkých úrovniach prostredníctvom regulácie formovania funkčnej a priestorovej štruktúry jednotlivých hierarchických úrovní centier osídlenia a priliehajúcich vidieckych sídiel a priestorov, podieľajúcich sa na vzájomných sídelných väzbách v rámci daného ťažiska osídlenia, uplatňujúc princípy dekoncentrovanej koncentrácie, pri zohľadnení suburbanizačných procesov, čo znamená:

1.2.3 prispieť formovaním osídlenia Trenčianskeho kraja k formovaniu sídelnej štruktúry na celoštátnej a nadregionálnej úrovni prostredníctvom regulácie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia jednotlivých ťažísk osídlenia, centier osídlenia, rozvojových osí a vidieckych priestorov kraja.

1.3 Podporovať ťažiská osídlenia kraja v súlade s ich hierarchickým postavením v sídelnom systéme Slovenskej republiky:

1.3.2 podporovať považsko-bystricko – púchovské a prievdzské ťažisko osídlenia ako ťažisko osídlenia druhej úrovne.

1.14 Podporovať rozvoj centier osídlenia lokálneho významu v sídlach, ktoré zabezpečujú komplexné základné vybavenie pre obyvateľov bezprostredného zázemia. Ide o sídla:

1.14.6 v okrese Považská Bystrica: Horná Mariková, Dolná Mariková, Papradno, Udiča, Plevník-Drienové, Brvnište, Pružina, Domaniža a Sverepec,

V týchto centrách podporovať predovšetkým rozvoj následných zariadení: a) základných škôl, b) predškolských zariadení, c) zdravotníckych zariadení všeobecných lekárov, zubných lekárov a lekární, d) stravovacích zariadení s možnosťou ubytovania, e) pôšt, f) zariadenia opravárenských a remeselníckych služieb na pokrytie základnej potreby, g) nákupných zariadení na pokrytie základnej potreby, h) zariadení voľného času a rekreácie s dostatočnými plochami zelene.

1.15 Podporovať rozvoj vidieckeho osídlenia aj mimo priestorov ťažísk osídlenia s cieľom vytvoriť rovnocenné životné podmienky pre všetkých obyvateľov so zachovaním špecifických druhov osídlenia:

1.15.1 podporovať vzťah urbánnych a rurálnych území v novom partnerstve založenom na integrácii funkčných vzťahov mesta a vidieka a kultúrohistorických a urbanisticko-architektonických daností,

1.15.3 pri rozvoji vidieckych oblastí zohľadňovať ich špecifické prírodné a krajinné prostredie a pri rozvoji jednotlivých činností dbať na zamedzenie, resp. obmedzenie možných negatívnych dôsledkov týchto činností na krajinné a životné prostredie vidieckeho priestoru,

1.15.4 vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centrá, podporovať výstavbu verejného dopravného a technického vybavenia obcí, moderných informačných technológií tak, aby vidiecke priestory vytvárali kultúrne a pracoviskovo rovnocenné prostredie voči urbánnym priestorom a dosiahnuť tak skĺbenie tradičného vidieckeho prostredia s požiadavkami na moderný spôsob života.

1.17 Pokračovať v systematickom prieskume radiačnej záťaže obyvateľstva a vyčleniť územia a oblasti, kde sú potrebné protiradónové opatrenia pri výstavbe nových objektov alebo kde je nutné realizovať sanačné opatrenia v už existujúcom bytovom fonde s cieľom chrániť obyvateľov pred touto záťažou; na území, na ktorom je potrebné vzhľadom na výsledky monitorovania záťaže radónom realizovať potrebné protiradónové opatrenia, neplánovať výstavbu rekreačných objektov, nemocníc, školských a predškolských zariadení a liečební.

1.18 Podporovať sídelný rozvoj vychádzajúci z princípov trvalo udržateľného rozvoja, zabezpečujúceho využitie územia aj pre nasledujúce generácie.

1.19 Územný a priestorový rozvoj orientovať prednostne na intenzifikáciu zastavaných území, na zvyšovanie kvality a komplexity urbánnych prostredí. Vytvárať podmienky pre kompaktný územný rozvoj, nepodporovať územné zrastanie sídiel ako aj vylúčiť výstavbu v územiach, vymedzených záplavovými čiarami.

2 V oblasti rekreácie a cestovného ruchu

2.1 Podporovať predovšetkým rozvoj tých foriem rekreácie a cestovného ruchu, ktoré majú medzinárodný význam. Sú to: kúpeľníctvo, rekreácia pre pobyt pri vodných plochách, vodná turistika (na Váhu), cykloturistika, poľovníctvo, poznávací kultúrny turizmus (návšteva pamätihodností, podujatí), kongresový cestovný ruch a výstavníctvo, tranzitný cestovný ruch. Podporovať nenáročné formy cestovného ruchu (agroturistika, vidiecky turizmus) hlavne v kopaničiarskych oblastiach s malým dopadom na životné prostredie.

2.4 Skvalitňovať a vytvárať podmienky pre rozvoj vidieckeho cestovného ruchu a agroturistiky predovšetkým v sídlach s perspektívou rozvoja týchto progresívnych aktivít, podporovať združenia a zoskupenia obcí s takýmto zameraním na území kraja.

2.5 Usmerňovať rozvoj individuálnej rekreácie do vhodných sídiel na chalupársku rekreáciu.

2.8 Pri realizácii všetkých rozvojových zámerov rekreácie a cestovného ruchu na území kraja:

2.8.1 sústavne zvyšovať kvalitatívny štandard nových, alebo rekonštruovaných objektov a služieb cestovného ruchu,

2.8.3 pri výstavbe a dostavbe stredísk rekreácie a turizmu využívať najnovšie technické a technologické prvky a zariadenia,

2.8.4 všetky významné centrá rekreácie a turizmu postupne vybaviť komplexným vzájomne prepojeným informačno-rezervačným systémom pre turistov s možnosťou jeho zapojenia do medzinárodných informačných systémov.

2.11 Dodržiavať na území osobitne chránených krajinných oblastí a NATURA 2000 únosný pomer funkcie ochrany prírody s funkciami spojenými s rekreáciou a cestovným ruchom.

2.12 Na celom území Trenčianskeho kraja podporovať a usmerňovať využitie územia pre rozvoj rekreácie a cestovného ruchu v súlade s rešpektovaním prírodných hodnôt územia.

2.13 Podporovať rozvoj spojitého, hierarchicky usporiadaného bezpečného, šetrného systému cyklistických ciest slúžiaceho pre rozvoj cykloturistiky ale aj pre rozvoj urbanizačných väzieb medzi obcami/mestami, rekreačnými lokalitami, významnými územiami s prírodným alebo kultúro-historickým potenciálom (rozvoj prímestskej rekreácie, dochádzanie za zamestnaním, vybavenosťou, vzdelaním, kultúrou, športom, atď.):

2.13.1 rozvojom cyklistických ciest mimo (najmä frekventovaných) ciest, rozvoj bezpečných križovaní cyklistických ciest s ostatnými dopravnými koridormi, budovanie ľahkých mostných konštrukcií ponad vodné toky v miestach križovania cyklistických ciest s vodnými tokmi,

klistických ciest s ostatnými dopravnými koridormi, budovanie ľahkých mostných konštrukcií ponad vodné toky v miestach križovania cyklistických ciest s vodnými tokmi,

2.13.2 previazaním línií cyklistických ciest podľa priestorových možností s líniami korčuliarskych trás, jazdeckých trás, peších trás a tiež s líniami sprievodnej zelene,

2.13.3 rozvojom rekreačnej vybavenosti pozdĺž cyklistických ciest, osobitnú pozornosť venovať vybavenosti v priesečníkoch viacerých cyklistických ciest.

2.15 Dodržiavať na území chránených krajinných oblastí a v územiach európskeho významu únosný pomer funkcie ochrany prírody s funkciami spojenými s rekreáciou a turizmom.

2.16 Cyklistické cesty na lesných pozemkoch a na pozemkoch v ochrannom pásme lesa zriaďovať ako doplnkovú funkciu týchto pozemkov, aby boli prioritne zabezpečené hlavné funkcie lesov a hospodárenie v nich.

3 V oblasti sociálnej infraštruktúry

3.1 Školstvo

3.1.1 Rozvíjať školstvo na všetkých stupňoch a zabezpečiť územnotechnické podmienky,

3.2 Zdravotníctvo

3.2.1 Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre obyvateľov Trenčianskeho kraja a napĺňanie verejnej minimálnej siete poskytovateľov zdravotnej starostlivosti,

3.2.2 V spolupráci s Ministerstvom zdravotníctva SR riešiť problém vysokého priemerného veku všeobecných lekárov pre dospelých a všeobecných lekárov pre deti a dorast prostredníctvom Rezidentského programu.

3.3 Sociálna starostlivosť

3.3.1 Dodržiavať maximálny počet prijímateľov sociálnej služby na jedného zamestnanca a minimálny percentuálny podiel odborných zamestnancov na celkovom počte zamestnancov,

Optimalizovať kapacity v súlade s rozhodnutiami Regionálnych úradov verejného zdravotníctva vzhľadom na priestorové možnosti (dodržiavať 8 m² na občana),

Dodržiavať štandardy kvality v súlade s Národnými prioritami rozvoja sociálnych služieb na roky 2014 – 2020,

Dodržiavať iné národné programy a Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím,

3.3.2 Podporovať a aktívne rozvíjať sieť sociálnych služieb v súlade s prechodom inštitucionálnej starostlivosti na komunitný spôsob poskytovania sociálnych služieb (deinštitucionalizácia, transformácia),

Podporovať napĺňanie myšlienky univerzálneho navrhovania v poskytovaní sociálnych služieb,

Podporovať transformáciu zariadení sociálnych služieb z veľkokapacitných na malokapacitné zariadenia sociálnych služieb – komunitné zariadenia sociálnych služieb,

3.3.3 Podporovať vytváranie a vytvárať ambulantné formy sociálnych služieb

Vytvárať dostupnú a prepojenú sieť sociálnych služieb v súlade s napĺňaním potrieb prijímateľov sociálnej služby – občanov,

3.3.4 Usmerňovať a podporovať obce a mestá v zriaďovaní druhov sociálnych služieb ako zariadenie pre seniorov, zariadenie opatrovateľskej služby, denný stacionár a pod., pre osoby v poproduktívnom veku vzhľadom k demografickému vývoju v územnom obvode TSK.

4 V oblasti usporiadania územia z hľadiska kultúrno-historického dedičstva

4.2 Rešpektovať typickú formu a štruktúru osídlenia charakterizujúcu územie kraja (kopaničiarske osídlenie).

4.3 Uplatňovať a rešpektovať typovú a funkčnú profiláciu jednotlivých mestských a vidieckych sídiel.

4.4 Rešpektovať dominantné znaky typu krajinného prostredia.

4.5 Posudzovať pri rozvoji územia kraja význam a hodnoty jeho kultúrno – historických daností v nadväznosti na všetky zámery v sociálne ekonomickom rozvoji.

4.6 Zohľadňovať a revitalizovať v územnom rozvoji kraja:

4.6.3 známe a predpokladané lokality archeologických nálezísk a nálezov v zmysle pamiatkového zákona, 4.6.6 historické technické diela,

4.6.8 pamätihodností, ktorých zoznam vedú jednotlivé obce.

5 V oblasti usporiadania územia z hľadiska ochrany prírody a krajiny, ochrany poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov a v oblasti vytvárania a udržiavania ekologickej stability

5.1 Rešpektovať poľnohospodársku pôdu a lesné pozemky ako faktor limitujúci urbanistický rozvoj kraja, definovaný v záväznej časti územného plánu.

5.2 Realizovať systémy správneho využívania poľnohospodárskych pôd a ich ochranu pred eróziou, zaburinením, nadmernou urbanizáciou, necitlivým riešením dopravnej siete a pred všetkými druhmi odpadov.

5.3 Obhospodarovvať lesné pozemky v súlade s platnými programami starostlivosti o lesy.

5.4 V jednotlivých okresoch kraja spravovať neproduktívne a nevyužiteľné pozemky podľa stanovištne vhodných manažmentových opatrení pre obnovu prirodzených biotopov.

5.5 Podporovať riešenie erózných problémov, ktoré je navrhované v rámci pozemkových úprav a projektov miestneho územného systému ekologickej stability, prostredníctvom remízok, protierózných pásov a vetrolamov, v oblastiach Myjavskej pahorkatiny, Bielych Karpát, Malých Karpát, Strážovských vrchov, Javorníkov a Považského Inovca.

5.7 Obmedzovať reguláciu, zmenu vodného režimu a melioráciu pozemkov v kontakte s chránenými územiami a mokraďami.

5.8 Vytvárať podmienky pre zastavenie procesu znižovania biodiverzity v celom území kraja.

5.9 Podporovať opatrenia na sanáciu a rekultiváciu zosuvných a opustených ťažobných, poddolovaných území a začleniť ich do funkcie krajiny. V oblasti flyšových hornatín a vrchovín ponechať zosuvné mokrade v prirodzenom režime.

5.11 Postupne riešiť problematiku budovania spevnených a nespevnených lesných ciest tak, aby nedochádzalo k erózii pôd na svahoch.

5.12 Revitalizovať priestory so zmenenou krajinou štruktúrou podľa osobitných revitalizačných programov.

5.15 Uplatňovať opatrenia na zlepšenie stavu kvality ovzdušia na území TSK, ktoré vyplývajú z aktuálnej platnej legislatívy v tejto oblasti (Programy na zlepšenie kvality ovzdušia, Akčné plány):

5.15.1 Zohľadňovať pri rozvoji urbanizácie pôsobenie hluku z dopravy a v prípade potreby navrhovať protihlukové opatrenia,

5.15.3 Klásť dôraz na situovanie bývania mimo území s vysokým radónovým rizikom, resp. pred výstavbou stanoviť výšku radónového rizika,

5.15.4 Pri návrhu výstavby priemyselných areálov na dotyku s obytnou zónou zabezpečiť ochranu vnútorného prostredia budov a príslušného vonkajšieho chráneného územia pred hlukom z vonkajšieho prostredia,

5.15.5 Pri návrhu, výstavbe alebo podstatnej rekonštrukcii dopravných stavieb zabezpečiť, aby hluk v súvisiacom vonkajšom alebo vnútornom prostredí neprekročil najvyššie prípustné hodnoty.

5.16 Rešpektovať pri organizácii, využívaní a rozvoji územia význam a hodnoty jeho prírodných daností a najmä v osobitne chránených územiach (v zmysle územnej ochrany, sústavy NATURA 2000 a pod.), biotopov európskeho a národného významu, prvkoch územného systému ekologickej stability, NECONET, zvlášť biotopoch osobitne chránených a ohrozených druhov bioty, mokradí a voľne žijúcich živočíchov. Využívanie územia zosúladiť s funkciou ochrany prírody a krajiny.

5.17 Podporovať alternatívne poľnohospodárstvo v chránených územiach podľa zákona o ochrane prírody a krajiny, v ochranných pásmach vodárenských zdrojov.

5.18 V miestach s intenzívnou veternou a vodnou eróziou zabezpečiť protieróznú ochranu pôdy prevažne v oblastiach Myjavskej pahorkatiny, Bielych Karpát, Malých Karpát, Strážovských vrchov, Považského Inovca, Trábeča, Vtáčnika, Javorníkov.

5.19 Odstrániť skládky odpadov lokalizované v chránených územiach prírody.

5.21 V spolupráci s orgánmi ochrany prírody revitalizovať upravené vodné toky, kompletizovať sprievodnú vegetáciu výsadbou pásu domácich druhov drevín a krovín pozdĺž tokov zvýšením podielu trávnych porastov na plochách okolitých mikrodepresií, čím vzniknú podmienky na realizáciu navrhovaných biokoridorov pozdĺž tokov.

5.22 Venovať pozornosť revitalizácii jestvujúcich potokov a prinávrateniu funkcie čiastočne likvidovaným resp. nevhodne upraveným tokom na riešenom území - zvlášť mimo zastavané územie obcí (zapojenie pôvodných ramien, vážín, prírodných úprav brehov a pod. , vysadiť lesy v nivách riek na plochách náchylných na eróziu, chrániť mokrade, spomaliť odtok vôd v upravených korytách.

5.26 Rešpektovať pri výstavbe v obciach na území kraja inundačné územia vodných tokov, ktoré sú ohrozené povodňami a vymedziť ich ako neprípustné z hľadiska umiestňovania novej zástavby.

5.28 Dopĺňať sprievodnú vegetáciu výsadbou pásov pôvodných domácich druhov drevín a krovín pozdĺž vodných tokov; budovať zatieňovacie pásy zelene pozdĺž odkrytých vodných tokov.

5.30 Podporovať revitalizáciu vodných tokov, upravených vodných tokov a príľahlých pobrežných pozemkov z dôvodov vodohospodárskych, ekostabilizačných, krajinných a estetických funkcií.

5.31 Zamedziť vzniku prívalových vôd v území napr.: navrhovať systémy poldrov, záchytných priekop, retenčných nádrží v krajine a vhodné systémy terénnych úprav, minimalizovať výstavbu spevnených plôch v krajine.

5.32 Podporovať zadržiavanie zrážkových vôd v území, formou prírodných retenčných nádrží, jazierok, budovaním občasných vodných plôch plnených len zrážkami, dopĺňaním plôch zelene.

5.33 Nepovoľovať rozvoj osídlenia v zosuvných územiach, vyznačiť ich v územných plánoch obcí a rešpektovať ich ako nezastaviteľné územie.

5.34 Zvyšovať mieru zastúpenia prírodných prvkov v zastavaných územiach najmä vo verejných priestoroch; rozvíjať krajinnú zeleň v zastavaných územiach i vo voľnej krajine.

5.35 Územnoplánovacími nástrojmi presadzovať realizáciu adaptačných opatrení na zmenu klímy v zastavaných územiach obcí.

6 V oblasti usporiadania územia z hľadiska hospodárskeho rozvoja

6.1 Vytvárať podmienky pre zlepšenie výkonnosti a efektívnosti hospodárstva a harmonicky využívať celé územie kraja.

6.2 Nové podniky lokalizovať predovšetkým do disponibilných plôch v intraviláne obcí v existujúcich hospodárskych areáloch, prípadne uvažovať s možným využitím uvoľnených areálov poľnohospodárskych dvorov.

7 V oblasti rozvoja nadradenej dopravnej infraštruktúry

7.1 Cestná infraštruktúra

7.1.1 Rešpektovať lokalizáciu existujúcej cestnej infraštruktúry a vyplývajúce obmedzenia v ochranných pásmach.

7.6 Hromadná doprava

7.6.1 V návrhovom období, v aglomeráciách Stredného Považia a Hornej Nitry, vybudovať integrované systémy hromadnej prepravy osôb s koordinovanou tarifnou politikou.

7.6.2 Podporovať rozvoj verejnej hromadnej dopravy a zvyšovať využívanie ekologických pohonných hmôt vo verejnej doprave.

8 V oblasti nadradenej technickej infraštruktúry

8.1 Energetika

8.1.1 Rešpektovať jestvujúce koridory pre nadradený plynovod a elektrické vedenie pre veľmi vysoké napätie.

8.1.10 Vytvárať priaznivé podmienky a podporovať intenzívnejšie využívanie obnoviteľných a druhotných zdrojov energie ako lokálnych doplnkových zdrojov v systémovej energetike s vylúčením negatívneho dopadu na charakter krajiny.

8.1.11 Vytvárať podmienky pre postupnú plynofikáciu obcí kraja.

8.1.15 Podporovať lepšie využívanie existujúcich centrálnych zdrojov tepla, ich rekonštrukciu, modernizáciu a rozšírenie, s cieľom zvyšovania účinnosti pri výrobe a distribúcii tepla.

8.2 Vodné hospodárstvo

8.2.1 Rešpektovať ochranné pásma vodárenských zdrojov, chránených vodohospodárskych oblastí (Strážovské vrchy, Beskydy-Javorníky) a pásma ochrany vodovodných a kanalizačných potrubí,

8.2.3 Na úseku verejných vodovodov realizovať rekonštrukcie verejných vodovodov s nevyhovujúcim technickým stavom na celom území Trenčianskeho kraja:

V okrese Považská Bystrica, Ilava a Púchov:

d) rozšírenie skupinového vodovodu Pružina – Púchov – Dubnica prívodom zo zdroja Kameničany pre okolité obce pravého brehu Váhu (Sedmerovec, Podhorie, Pruské, Bohunice, Podvažie a Savčina).

8.2.4 Na úseku verejných kanalizácií:

v súlade s Plánom rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Slovenskej republiky, Koncepciou vodohospodárskej politiky Slovenskej republiky a v súlade s plánom rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja:

f) dokončiť výstavbu a rekonštrukciu rozostavanej spoločnej ČOV Pružina, dobudovanie kanalizácie a pripojenie obce Ďurďové (ochrana významných zdrojov skupinového vodovodu (ďalej len SKV) Pružina – Púchov – Dubnica),

n) zabezpečiť výstavbu kanalizačných systémov a rekonštrukcii ČOV v samostatných obciach ako aglomerácie nad 2 000 ekvivalentných obyvateľov:

4. Aglomerácia Pružina.

o) podmieniť nový územný rozvoj obcí napojením na existujúcu, resp. navrhovanú verejnú kanalizačnú sieť, s následným čistením komunálnych odpadových vôd v ČOV.

8.2.5 Na úseku odtokových pomerov povodí: v súlade s požiadavkami ochrany prírody a odporúčaniami Rámcovej smernice o vodách a Plánu manažmentu povodňového rizika v čiastkovom povodí Váhu, Nitry a Myjavy

a) vykonávať na upravených tokoch údržbu za účelom udržiavania vybudovaných kapacít,

b) zlepšovať vodohospodárske pomery na malých vodných tokoch a v povodí zásahmi smerujúcimi k stabilizácii pomerov v extrémnych situáciách tak povodňových, ako aj v období sucha,

c) zabezpečiť na neupravených úsekoch tokov predovšetkým ochranu intravilánov miest a obcí, nadväzne komplexne riešiť odtokové pomery na tokoch v súlade s rozvojovými programami a koncepciou rozvoja,

f) vytvoriť podmienky pre včasnú prípravu a realizáciu protipovodňových opatrení,

g) zabezpečiť ochranu inundačných území tokov a zamedziť v nich výstavbu a iné nevhodné činnosti.

8.2.7 V oblasti protipovodňovej ochrany

8.2.7.1 rešpektovať záplavové čiary, vyplývajúce z máp povodňového ohrozenia a povodňového rizika, hlavne v oblastiach, v ktorých možno predpokladať pravdepodobný výskyt významného povodňového rizika.

9.1 V oblasti odpadového hospodárstva

9.1.1 Rešpektovať vypracované platné programy odpadového hospodárstva na úrovni štátu a Trenčianskeho kraja,

- 9.1.2 Podporovať separovaný zber využiteľných zložiek s cieľom znížiť množstvo komunálneho odpadu ukladaného na skládky,
- 9.1.3 Podporovať zakladanie a rozvoj kompostární v obciach,
- 9.1.4 podporovať zariadenia na spaľovanie odpadov, používajúce šetrné technológie a moderné odlučovacie zariadenia na znižovanie emisií a celkovo uprednostňovať energetické alebo termické zhodnocovanie odpadu pred skládkovaním,
- 9.1.5 Podporovať zmapovanie a odstránenie vo voľnej krajine rozptýleného odpadu a nelegálnych skládok odpadu a následne revitalizáciu týchto plôch,
- 9.1.6 Podporovať aktivity vedúce k uzatváraniu banských diel a lomov s využitím odpadov – predovšetkým výkopových zemín vznikajúcich pri stavebnej činnosti,
- 9.1.7 Podporovať efektívne využívanie areálov existujúcich regionálnych skládok odpadov: • Skládky odpadov Dežerice II (k.ú. Dežerice), Luštek (k.ú. Dubnica nad Váhom), Lieskovec (k.ú. Dubnica nad Váhom), Doliny (k.ú. Kostolné), Pod Bradlom (k.ú. Brezová pod Bradlom), Skládky TKO Brodzany (k.ú. Brodzany), Livinské Opatovce-Chudá Lehota (k.ú. Livinské Opatovce), Dvorníky nad Nitricou (k.ú. Nitrica), Vyšehradné (k.ú. Nitrianske Pravno), Skládky stabilizátu (k.ú. Zemianske Kostoľany), Podstránie – Lednické Rovne (k.ú. Lednické Rovne), Zájelšie-Lysiny (k.ú. Horná Breznica), Považská Bystrica (k.ú. Považská Bystrica) e (k.ú. Lednické Rovne), Zájelšie-Lysiny (k.ú. Horná Breznica), Považská Bystrica (k.ú. Považská Bystrica)
- 9.1.8 Minimalizovať množstvo kalov z ČOV ukladaných na skládky.

VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY

Verejnoprospešné stavby v oblasti vodného hospodárstva

1 Oblasť zásobovania pitnou vodou

- 1.4 Rozšírenie skupinového vodovodu Pružina – Púchov – Dubnica prívodom zo zdroja Kameničany pre okolité obce pravého brehu Váhu (Sedmerovec, Podhorie, Pruské, Bohunice, Podvažie a Savčina),

2 Oblasť odvádzania a čistenia odpadových vôd

Verejné kanalizácie v jednotlivých aglomeráciách:

34. Aglomerácia Pružina.

4. IDENTIFIKÁCIA HLAVNÝCH PROBLÉMOV A STRETOV V ÚZEMÍ

Územný plán je jediný komplexne vypracovaný dokument, ktorý charakterizuje sídelný útvar, jeho históriu, súčasnosť a hlavne budúcnosť. Postihuje všetky funkčné zložky daného sídla – bývanie, rekreáciu, občiansku vybavenosť, výrobu, dopravnú a technickú infraštruktúru, životné prostredie, prírodné pomery. Každý sídelný útvar má svoje špecifické problémy, ktoré sú predmetom riešenia územného plánu.

5. POŽIADAVKY NA RIEŠENIE VYPLÝVAJÚCE Z DEMOGRAFICKÝCH, SOCIÁLNYCH, EKONOMICKÝCH A ENVIRONMENTÁLNYCH POTRIEB OBCE

5.1. Tendencie a predpoklady vývoja obyvateľstva:

- Navrhnuť územia, kde je v blízkej budúcnosti reálny rozvoj individuálnej bytovej výstavby.
- Správnym riešením územného plánu obce vytvoriť podmienky pre uspokojenie potrieb jej obyvateľov a pridať obci na celkovej atraktivite, ktorá zabezpečí, aby obyvatelia nemali potrebu a túžbu sa sťahovať do iných sídiel, čím sa dosiahne stabilizácia počtu trvalých obyvateľov, a taktiež sa umožní mierny nárast počtu obyvateľov (obec nemá záujem o nadmerný rast), ktorých obec priťahne z iných sídiel.

- 5.2. Zabezpečenie rozvoja bývania, sociálneho bývania a nájomného bývania:
- Využiť súčasnú disponibilitu zástavby obce, skvalitniť jej stavebno-technický stav pôvodných domov, priestory dvorných traktov využiť pre drobnú hospodársku činnosť a vývojovo aj pre možný rekreačný pobyt.
 - Rozvoj obytnej funkcie formou individuálnej bytovej výstavby, zástavby nevyužitých prelúk, tiež regulatívom možnosti dostavby väčších záhrad v rámci zástavby sídla.
 - Vytvoriť územno-technické podmienky pre zriadenie, resp. výstavbu obecných nájomných bytov pre sociálne znevýhodnené rodiny.
 - Navrhnuť umiestnenie polyfunkcie výrobných služieb a bývania, miestnej remeselnej malovýroby, v polohe bez rušivých vzťahov k zástavbe, s veľkosťou pozemkov podľa individuálnej požiadavky.
 - V rozvojových územiach riešiť plochy základnej občianskej vybavenosti, športové plochy, plochy verejnej sídelnej zelene podľa urbanistických ukazovateľov s drobnou architektúrou a detskými ihriskami.
 - Rešpektovať priestorové obmedzenia rozvoja, ktoré je viazané na skladbu vlastníckych pozemkov, súčasný systém zástavby, dodržiavanie kompozičnej tvorby sídla, stanovené hygienickými pásmami a inými obmedzeniami.
- 5.3. Zabezpečenie rozvoja sociálnej vybavenosti a sociálnych služieb:
- Vytvoriť územno-technické podmienky pre zriadenie, resp. výstavbu obecných nájomných bytov pre seniorov.
 - Vytvoriť územno-technické podmienky pre zriadenie, resp. výstavbu denného stacionáru.
- 5.4. Zabezpečenie rozvoja školstva:
- Vytvoriť územno-technické podmienky pre rekonštrukciu, modernizáciu, resp. prístavbu existujúcej materskej školy.
 - Vytvoriť územno-technické podmienky pre rekonštrukciu, modernizáciu základnej školy Štefana Závodníka, vrátane príslušných plôch a zariadení.
 - Vytvoriť územno-technické podmienky pre výstavbu školskej jedálne v priestoroch základnej školy.
- 5.5. Zabezpečenie rozvoja zdravotníckych služieb:
- Vytvoriť územno-technické podmienky pre rekonštrukciu, modernizáciu zdravotného strediska.
 - Zabezpečiť obyvateľom obce poskytovanie kvalitných a dostupných zdravotníckych služieb s rešpektovaním súčasnej demografickej štruktúry obyvateľstva.
 - Vytvoriť atraktívne podmienky pre kontinuálne fungovanie ambulancie praktického lekára, pediatra a zubára v obci.
 - Vytvoriť územno-technické podmienky pre zriadenie mobilného zdravotníckeho tímu pre imobilných občanov obce.
- 5.6. Zabezpečenie rozvoja športu, rekreácie a cestovného ruchu:
- Zohľadniť podmienku integrovania jednotlivých športových zariadení do jestvujúcich, založených areálov športu, vhodným dotvorením skladby športových a telovýchovných zariadení.
 - Zabezpečiť podporu miestnym športovým klubom a organizáciám, vytvoriť možnosti pre rozvoj mládežníckeho športu.
 - V rámci navrhovaných obytných súborov riešiť príslušné športové plochy pre obyvateľov - univerzálne ihrisko, detské ihrisko, oddychové vybavenie v parkovo upravenom prostredí.
 - Riešiť program regionálnej turistiky s vhodnými atraktívnymi aktivitami - turistika, cykloturistika, jazda na koňoch, v zime bežecké lyžovanie....atď.
 - Zabezpečiť rozvoj infraštruktúry pre turistiku, cyklistiku a iné voľnočasové aktivity.

5.7 Tendencie a rozvoj v ekonomickej a hospodárskej oblasti:

- Vytváranie podmienok pre rozvoj podnikateľských aktivít v terciárnej sfére, nové pracovné príležitosti a rozvoj zamestnanosti.
- Podporovať malé a stredné podniky, ktoré sú základom miestnej ekonomiky.
- Podporovať poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja.
- Podporovať zhodnotenie produktov miestneho lesného hospodárstva, čím sa dosiahne vyššia pridaná hodnota lesohospodárskych výrobkov.
- Podporovať prechod na obnoviteľné zdroje energie a zlepšiť energetickú efektívnosť.
- Pre rozvoj v ekonomickej a hospodárskej oblasti uvažovať s rozvojom regionálneho cestovného ruchu a rekreácie, ktoré majú v Pružine priaznivý potenciál.
- Podporovať udržateľný rozvoj turizmu, ktorý minimalizuje negatívny dopad na životné prostredie a zohľadňuje potreby miestnej komunity.
- Vytváranie podmienok pre investície a realizáciu zelených projektov a zabezpečiť rozvoj, ktorý bude udržateľný v dlhodobom horizonte.

5.8 Zabezpečenie ochrany prírody a krajiny:

- Dodržiavať legislatívne predpisy ochrany prírody a krajiny pre územnú i druhovú ochranu.
- Rešpektovať vyhlásené územia zabezpečujúce ochranu prírody a krajiny na národnej i európskej úrovni v celom katastri obce Pružina a rešpektovať ich navrhované ekostabilizačné a manažmentové opatrenia.
- Riešiť ochranu mokradných ekosystémov meandrujúcich potokov – Pružinka, Strážovský potok, Biely potok.
- Rešpektovať poľnohospodársku pôdu a lesné pozemky ako faktor limitujúci urbanistický rozvoj obce.
- Rešpektovať a ochraňovať aj okolitú krajinu ako celok, navrhnuť plochy, na ktorých je potrebné previesť ekostabilizačné opatrenia.
- Zachovať krajinné prvky - remízky a rozvíjať formovanie protieróznych pásov a vetrolamov.
- Podporiť záchranu zachovaných starých odrôd ovocných stromov, dotvárajúcich charakteristiku krajiny.
- Stavby v území umiestňovať tak, aby boli zachované vzrastlé stromy.
- Zabrániť šíreniu nepôvodných, invázných druhov a systematicky likvidovať ich porasty biologickým spôsobom bez použitia chemikálií.
- Zachovávať poloprirodzené a prirodzené lesné porasty.
- Upraviť okolie vodných plôch (kosenie expanzívnych druhov rastlín).
- Zachovať mimolesnú drevinovú vegetáciu v poľnohospodársko-kultúrnej krajine, ktorá z ekologického hľadiska zvyšuje biodiverzitu prostredia.
- Rešpektovať a aktívne chrániť existujúce hodnotné prírodné územia, prvky, línie a prvky územného systému ekologickej stability.
- Rešpektovať ustanovenia zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.
- Ochranu a tvorbu krajiny zabezpečiť v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja, posilniť jej stabilitu a diverzitu.

- Podporovať udržiavanie, resp. realizáciu protieróznej ochrany pôdneho fondu prvkami vegetácie vo forme biokoridorov.
 - Udržiavať sady a záhrady patriace medzi vysokú vegetáciu, pretože sú nositeľmi krajinnotvorných prvkov.
 - Pri rozvojových projektoch uvažovať s trvalou výsadbou zelene.
 - Realizovať povrchové nespevnené rigoly za účelom ochrany zastavaného územia obce pred prívalovými dažďami.
 - Zabezpečiť ochranu vodných zdrojov v obci a rešpektovať vodohospodárske ochranné pásma.
 - Obmedziť alebo úplne vylúčiť používanie chemických prostriedkov a pesticídov najmä v blízkosti zamokrených plôch a vodných tokov.
 - Rešpektovať krajinný charakter obce pri rozvojových stavebných aktivitách.
- 5.9. Zabezpečenie ochrany a využiteľnosti zdrojov a ložísk nerastov:
- Obec nemá v pláne využívať zdroje a ložiská nerastov.
- 5.10 Zabezpečenie ekologickej stability a konektivity územia, vyplývajúce z priemetu regionálnych územných systémov ekologickej stability, miestnych územných systémov ekologickej stability a z krajinno plánovacích štúdií:
- Rešpektovať Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Považská Bystrica, vypracovaný spoločnosťou Slovenská agentúra životného prostredia.
 - Nezasahovať do prvkov ÚSES a rešpektovať ich navrhované ekostabilizačné a manažmentové opatrenia.
 - Podporovať systém sídelnej vegetácie so zapojením súčasných plôch parkov, záhrad, ovocných stromov a ostatnej vegetácie v zastavanom území, riešiť ich revitalizáciu a previazanie na krajinnú vegetáciu.
 - Znižovať fragmentáciu krajiny a posilniť prirodzené ekologické prepojenia medzi jednotlivými prvkami krajiny, ktoré umožnia pohyb druhov medzi rôznymi biotopmi.
- 5.11 Zabezpečenie adaptácie na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy:
- Rešpektovať Stratégiu adaptácie SR na zmenu klímy – aktualizácia (MŽP SR, 2018) a Akčný plán pre implementáciu Stratégie adaptácie SR na zmenu klímy, (MŽP SR, 2021)
 - Zvyšovanie podielu zelených plôch - vegetácie pre zadržiavanie a infiltráciu dažďových vôd v zastavanom území.
 - Zachytávanie dažďových vôd (zaústenie zvodov zo striech a terás do zberných nádob, rigolov s odvedením zachytenej vody do vsaku, zberných jazierok, dažďových záhrad, poldrov).
 - a) Opatrenia voči častejším a intenzívnejším vlnám horúčav:
 - Zabezpečiť zvyšovanie podielu vegetácie a vodných prvkov v riešenom území.
 - Zabezpečiť a podporovať zamedzovanie prílišného prehrievania stavieb, napríklad vhodnou orientáciou stavby k svetovým stranám, tepelnú izoláciu, tienenie transparentných výplní otvorov.
 - Zabezpečiť a podporovať, aby boli dopravné a energetické technológie, materiály a infraštruktúra prispôsobené meniacim sa klimatickým podmienkam.
 - Zabezpečiť a podporovať ochranu funkčných brehových porastov Pružinky, Strážovského potoka, Podskalského potoka.
 - Zabezpečiť prispôsobenie výberu drevín pre výsadbu v riešenom území meniacim sa klimatickým podmienkam.
 - Vytvárať komplexný systém plôch zelene v sídle v prepojení do kontaktných hraníc sídla a do príľahlej krajiny.

b) Opatrenia voči častejšiemu výskytu silných vetrov a víchríc:

- Zabezpečiť a podporovať výsadbu lesa, alebo spoločenstiev drevín v extraviláne obce Pružina.
- Zabezpečiť udržiavanie dobrého stavu, statickej a ekologickej stability stromovej vegetácie.
- Zabezpečiť dostatočný odstup stromovej vegetácie od elektrického vedenia.
- Zabezpečiť a podporovať implementáciu opatrení proti veternej erózii, napríklad výsadbu vetrolamov, živých plotov, aplikáciu prenosných zábran.

c) Opatrenia voči častejšiemu výskytu sucha:

- Podporovať a zabezpečiť opätovné využívanie dažďovej a odpadovej vody.
- Zabezpečiť minimalizáciu strát vody v rozvodných sieťach.
- V obci podporovať výstavbu domových čistiarní odpadových vôd.
- Podporovať a zabezpečiť zvýšené využívanie lokálnych vodných plôch a dostupnosť záložných vodných zdrojov.
- Podporovať zakladanie dažďových záhrad.

d) Opatrenia voči častejšiemu výskytu intenzívnych zrážok:

- Zabezpečiť a podporovať zvýšenie retenčnej kapacity územia pomocou hydrotechnických opatrení, navrhnutých ohľaduplne k životnému prostrediu, ak opatrenia zelenej infraštruktúry nepostačujú.
- Zabezpečiť a podporovať zvýšenie infiltračnej kapacity územia diverzifikovaním štruktúry krajiny pokrývky s výrazným zastúpením vsakovacích prvkov v extraviláne a minimalizovaním podielu nepriepustných povrchov a vytvárania nových nepriepustných plôch na urbanizovaných pôdach v intraviláne obcí.
- Zabezpečiť a podporovať zvyšovanie podielu vegetácie pre zadržiavanie a infiltráciu dažďových vôd v sídlach, osobitne v zastavaných centrách miest.
- Zabezpečiť a podporovať renaturáciu a ochranu tokov a mokradí.
- Usmernenie odtoku pomocou drobných hydrotechnických opatrení.
- Zabezpečiť a podporovať opatrenia proti vodnej erózii, zosuvom pôdy.

6. HLAVNÉ POŽIADAVKY NA ÚZEMIE OBCE Z HĽADISKA PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA ÚZEMIA A FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA

Rozhodujúci vplyv na priestorové usporiadanie obce má existujúca zástavba rodinných domov sústredná hlavne pozdĺž cesty č. III/1947, ale aj ciest č. III/1970 a III/1971 a ostatných významnejších obslužných komunikácií, občianska vybavenosť a ochranné pásma všetkých druhov. Významným faktorom pri priestorovom usporiadaní územia je terénna rôznorodosť územia obce Pružina, ktorá ovplyvňuje jej rozvoj z hľadiska umiestnenia a dostupnosti jednotlivých území z hľadiska výškových usporiadaní a fyzickej dostupnosti pre vybavenie územia dopravnou a technickou infraštruktúrou.

Hlavnými kompozičnými osami v území sú cesty č. III/1947, III/1970, III/1971 a pretekajúci potok Pružinka vrátane jeho významnejších prítokov Strážovského potoka, Bieleho (Mojtínskeho) potoka. Rozloženie jednotlivých funkčných zón je dané súčasným stavom.

Obytná funkcia v obci je zastúpená rodinnými domami. Plochy na ďalší rozvoj výstavby rodinných domov sú územia v nadväznosti na jestvujúcu výstavbu, ktoré budú podporovať kompaktnosť obytnej zóny sídla a nebudú v kolízii so zámermi ochrany prírody, vodohospodárskymi, dopravnými a inými vyššími záujmami.

Občianska vybavenosť je zastúpená jestvujúcimi obchodnými prevádzkami a službami miestneho významu, materskou školou, základnou školou, kostolom, domovom sociálnych služieb a domom kultúry v Pružine, ktoré tvoria prirodzené polyfunkčné územie vo vzájomnej spoločenskej koexistencii a v takejto forme vhodné aj pre ďalší rozvoj obce. Rozmiestnením vybavenosti v centrálnej časti obce a miestnej časti Briestenné vytvára podmienky pre jej ďalší rozvoj formou obnovy a prestavby s dostatkom zelene a tvorbou verejného priestoru a tým vytvorenie kompaktného sídla s vhodnou dostupnou vzdialenosťou.

V súčasnosti je priemyselná, živočíšna a poľnohospodárska výroba situovaná vo vyhradených lokálnych územiach, často v nadväznosti na obytné územia. Pre ďalší rozvoj týchto území je nevyhnutné zabezpečiť ich vhodnú izoláciu pre minimalizáciu rušivých vplyvov na obytné územia a ochranu životného prostredia a rovnako tak postupovať pri navrhovaní rozširovaní týchto území ako aj pri vytváraní nových.

Rekreácia v obci je v prevažnej miere zastúpená rekreačnými chalupami so svojou hmotovou skladbou a materiálovým použitím vychádzajúca z pôvodnej zástavby. Pre rozširovanie rekreácie je vhodná aj transformácia obytných objektov situovaných v okrajových územiach obce ako aj nové územia s priamou nadväznosťou na voľnú krajinu.

Medzi hlavné požiadavky z hľadiska priestorového usporiadania a funkčného využívania územia zaraďujeme:

- navrhnúť koncepciu dlhodobého urbanistického rozvoja obce s využitím celého administratívneho územia riešenej obce,
- vymedziť funkčné usporiadanie sídelnej a krajinnej štruktúry, určiť základné zásady organizácie územia,
- vytvoriť predpoklady pre zabezpečenie trvalého súladu všetkých činností na území riešenej obce s osobitným zreteľom na starostlivosť o životné prostredie, dosiahnutie ekologickej rovnováhy a zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja, pre šetrné využívanie prírodných zdrojov a pre zachovanie prírodných, civilizačných a kultúrnych hodnôt,
- vytvoriť územnú ponuku pre dlhodobejšie uspokojovanie základných potrieb obce, jej obyvateľov a návštevníkov v bývaní, občianskej a sociálnej vybavenosti, výrobe a v ponuke uspokojovania voľnočasových potrieb,
- rozvoj obce orientovať v maximálnej miere do zastavaného územia – zhodnotiť nevyužívané plochy, veľkoplošné záhrady za rodinnými domami,
- podrobne riešiť regulatívy a limity funkčného a priestorového usporiadania obce, územno-technické podmienky umiestňovania stavieb, zariadení verejného dopravného a technického vybavenia a základných prvkov územného systému ekologickej stability,
- vymedziť hranicu medzi súvisle zastavaným územím obce, územím určeným na zastavanie a ostatným územím obce,
- mimo zastavaného územia obce vymedziť plochy na možnosť výstavby samostatne stojacich rekreačných chát, zamedziť nekoordinovanému umiestňovaniu rekreačných chát v rôznych polohách k.ú.,
- na základe analýzy súčasného stavu obce využiť a rozvinúť všetky pozitívne prvky územia,
- zabezpečiť navrhnutým riešením plnohodnotné napojenie všetkých štruktúr na dopravnú a technickú vybavenosť obce,
- v návrhu rešpektovať všetky druhy ochranných a hygienických pásiem,
- vymedziť plochy pre verejnoprospešné stavby, na vykonanie asanácie a pre chránené časti krajiny,
- v návrhu komplexného územného rozvoja obce rešpektovať nadradenú dokumentáciu ÚP veľkého územného celku Trenčianskeho kraja /ÚPN – VÚC/, s premietnutím jeho Zmien a doplnkov,

7. POŽIADAVKY NA OCHRANU KULTÚRNEHO DEDIČSTVA

Okolie obce bolo osídlené už v praveku, čo dokladajú viaceré archeologické náleziská. Najstaršie dôkazy o osídlení pružinského chotára sú datované do doby kamennej, nálezy sa našli v jaskyni Dúpna. Je tu zastúpenie lužickej kultúry, v neskoršom období sa lužický ľud podieľal na vzniku púchovskej kultúry. Tento typ osídlenia sa datuje do 3. st. pred našim letopočtom. Ďalšou archeologickou lokalitou je lokalita *Mesciská*, kde bolo objavené hradisko z obdobia Veľkomoravskej ríše.

Prvá zmienka o obci Pružina sa datuje do roku 1272, kedy sa spomína ako Prusina a patrila panstvu hradu Košeca. Doložená je z roku 1330 ako Prusinna, Prusina, z roku 1364 ako Pruzina, maďarsky Pruzsina a nakoniec ako Barossházaa v roku 1864. V 13. storočí obec prešla do vlastníctva zemianskych rodín Lieskovských a Pružinských.

V roku 1598 mala 13 píl, 2 mlyny a 46 domov, v roku 1720 mala 37 daňovníkov, z toho 24 želiarov, v roku 1784 mala 270 domov, 274 rodín a 1503 obyvateľov, v roku 1828 mala 203 domov a 1161 obyvateľov. Obyvatelia obce pracovali najmä v lesoch, poľnohospodárstve a zhotovovali prútené výrobky. Koncom 19. a začiatkom 20. st. bolo v obci založených 5 mlynov, založené remeslá ako tehliarstvo a pekárstvo. Za I. ČSR tu boli 2 píly a pec na pálenie vápna. V Strážove bola v roku 1916 zriadená píla na výrobu polotovarov z dreva – stoličiek, po požiari už nebola výroba obnovená. V rokoch 1926-1927 v obci prebiehalo značné vysťahovalectvo, ľudia odchádzali najmä do Ameriky. V 40-tych rokoch 20. st. bol prevádzkovaný v chotári Pružina kameňolom Sokolie, kde sa ťažil kameň na výstavbu domov.

Najstaršie doteraz známe údaje o osídlení Bristenného kladieme do mladšej hradištnej doby. Archeologická lokalita sa nachádza na kopci Mukovec, kde sa našli časti nádob, datované do 10. - 13. st. Pravdepodobne tu bolo sídlisko v mladšej dobe hradištnej. Historické názvy osady Bristenné - 1493 Bresten, 1496 Bresthyen, 1541 Brist, 1598 Breztewne, 1920 Bristené. Osada bola v správe šľachtického zemianskeho rodu Bristenských. V roku 1598 bolo v obci 14 domov a okrem šľachty (zemanov) tu žili 4 želiarske rodiny. V roku 1971 bola obec pričlenená do strediskovej obce Pružina ako miestna časť.

V katastrálnom území obce Pružina sú v Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ďalej len „ÚZPF“) evidované nasledovné národné kultúrne pamiatky:

1. Kalvária a kostol (bližšie určenie r, k. sv. Žofie), č. ÚZPF 774/1-12, parc. č. C-KN 1, k.ú. Pružina
2. Tabuľa pamätná (bližšie určenie Kardoš Anton), č. ÚZPF 3255/1, parc. č. C-KN 108, k.ú. Pružina
3. Zvonica (bližšie určenie zrubová), č. ÚZPF 703/1, parc. č. C-KN 28. k.ú. Bristenné.

Na uvedené národné kultúrne pamiatky sa vzťahujú ustanovenia zákona NR SR č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov a sú predmetom pamiatkového záujmu a ochrany s jeho bezprostredným okolím.

V zmysle § 27 ods. 2 pamiatkového zákona, nemožno v bezprostrednom okolí kultúrnej pamiatky vykonávať stavebnú činnosť ani inú činnosť, ktorá by mohla ohroziť pamiatkové hodnoty kultúrnych pamiatok. Bezprostredné okolie je priestor v okruhu desiatich metrov od nehnuteľnej kultúrnej pamiatky (desať metrov sa počíta od obvodového plášťa stavby, ak nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou je stavba alebo od hranice pozemku, ak je nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou pozemok).

V zmysle ustanovenia § 14 ods. 4 pamiatkového zákona, môže obec rozhodnúť o utvorení a odbornom vedení evidencie pamätihodností obce. Do evidencie pamätihodností obce je možné zaradiť okrem hnuteľných vecí a nehnuteľných vecí aj kombinované diela prírody a človeka, historické udalosti, názvy ulíc, zemepisné a katastrálne názvy, ktoré sa viažu k histórii a osobnostiam obce. Základom tejto evidencie by mala byť dôkladná fotodokumentácia a základný opis obsahujúci umiestnenie, lokalizáciu, techniku, materiál, prípadne iné známe skutočnosti. Bližšie informácie o vedení evidencie pamätihodností sú uverejnené na internetovej stránke MK SR: www.culture.gov.sk

Pri akýchkoľvek zemných prácach je možné narušenie doposiaľ nepreskúmaných archeologických lokalít. Z tohto dôvodu môže byť podmienkou pre vydanie stavebného povolenia jednotlivých akcií v jednotlivých stavebných etapách realizácie a uplatňovania územného plánu v praxi, kde by mohli byť narušené archeologické situácie resp. nálezy, zabezpečenie archeologického výskumu.

V k. ú. obce Pružina nie sú evidované archeologické lokality, ktoré by boli vyhlásené za národnú kultúrnu pamiatku, je však predpoklad, že pri zemných prácach spojených so stavebnou činnosťou môže dôjsť k archeologickým situáciám, resp. archeologickým nálezom. Na túto skutočnosť bude potrebné prihliadať pri realizácii ÚPD, keď podmienkou pre vydanie stavebného povolenia v oprávnených prípadoch bude požiadavka na zabezpečenie archeologického výskumu.

V obci sa nachádzajú archeologické náleziská: jaskyňa Dúpna, Kortmanka a hradisko Mesciská.

Krajský pamiatkový úrad Trenčín podľa § 41 ods. 4 pamiatkového zákona v spolupráci s príslušným stavebným úradom zabezpečuje podmienky ochrany archeologických nálezísk v územnom a stavebnom konaní. Podmienkou pre vydanie územného rozhodnutia a stavebného povolenia bude vydanie záväzného stanoviska podľa § 30 ods. 4 pamiatkového zákona.

Krajský pamiatkový úrad Trenčín podľa § 36 ods. 3 môže rozhodnúť o povinnosti vykonať archeologický výskum aj na mieste stavby alebo inej hospodárskej činnosti, ktoré nie je evidovaným archeologickým náleziskom podľa § 41 ods. 1, ak na tomto mieste dôvodne predpokladá výskyt archeologických nálezov.

Stavebník, investor stavieb vyžadujúcich si zemné práce si od Krajského pamiatkového úradu Trenčín v stupni územného konania vyžiada stanovisko k plánovanej stavebnej akcií vo vzťahu k možnosti narušenia archeologických lokalít. V prípade záchranného výskumu Krajský pamiatkový úrad Trenčín vydá rozhodnutie v súlade s § 37 ods. 3 zákona NR SR č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov a úprav.

Požiadavky na riešenie ochrany kultúrneho dedičstva:

- Zachovať, príp. vytvoriť podmienky na obnovu pôvodných historických domov.
- Rešpektovať zákon NR SR č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu.
- Rešpektovať pamätihodnosti obce, ktoré budú zahrnuté v prípadnom zozname pamätihodností obce, vytvorenou obcou Pružina v zmysle §14 zákona NR SR č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu.
- Rešpektovať a chrániť územia s pôvodnou urbanistickou štruktúrou.
- Rešpektovať a chrániť historicky a kultúrne hodnotné solitéry.

8. POŽIADAVKY NA ROZSAH A OBSAH RIEŠENIA

Obsah, rozsah a spôsob územného plánu bude spracovaný v súlade so zákon č. 200/2022 Zb. v znení neskorších predpisov a Vyhlášky ÚÚPaV SR č. 392/2023 Z. z. o obsahu a spôsobe spracovania územnoplánovacej dokumentácie a o územnoplánovacích podkladoch a všeobecných požiadavkách na priestorové usporiadanie územia a funkčné využívanie územia. Dokumentácia Návrhu Územného plánu obce Pružina bude spracovaná v členení na informatívnu a záväznú časť. Informatívna časť územného plánu obce bude v textovej a grafickej časti analyzovať a riešiť komplexne javy v riešenom území. Záväznú časť územného plánu obce v grafickej časti bude tvoriť regulačný výkres, ktorý grafickými prostriedkami a opismi vyjadrí priestorovú a funkčnú reguláciu územia.

Pre záväznú časť územného plánu obce stanovuje nový zákon minimálnu a jednotnú škálu povinných a voliteľných priestorových a funkčných regulatívov. Dôvodom je vzájomná kompatibilita územných plánov a potreba jednoznačnosti a eliminovania rôznorodého výkladu záväzných podmienok. Základné povinné priestorové regulatívy sú regulatív zastavanosti alebo regulatív podlažných plôch, regulatív výšky zástavby, regulatív vegetačných plôch a regulatív verejných priestorov. Povinné regulatívy funkčného využívania územia sú základný druh a neprípustný druh funkčného využívania územia.

Územný plán obce Pružina bude mať informatívnu časť a záväznú časť. Informatívna textová časť bude členená na textovú časť a tabuľkovú časť.

Informatívna časť územného plánu obce v textovej časti obsahuje (§ 12 Vyhl. č. 392/2023):

- a) základné údaje,
- b) širšie vzťahy,
- c) vyhodnotenie doterajšej územnoplánovacej dokumentácie obce,
- d) vyhodnotenie vplyvu demografických, sociálnych, environmentálnych a ekonomických vývojových tendencií na územný rozvoj obce,
- e) vyhodnotenie urbanistickej štruktúry, krajinej štruktúry a limitov územia obce,
- f) priemet území krajinej infraštruktúry miestneho významu a území ochrany prírody a krajiny miestneho významu,
- g) návrh plôch a koridorov pre umiestnenie stavieb vo verejnom záujme a plôch zelenej infraštruktúry vo verejnom záujme,
- h) urbanistickú koncepciu rozvoja obce, priemet zastavaného územia a členenie na priestorovo-funkčné celky a priestorovo-funkčné časti,
- i) zdôvodnenie a opis regulácie a spôsob výpočtu limitov,
- j) vymedzenie plôch určených na odňatie poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov,
- k) zásady a podmienky vyplývajúce z osobitných predpisov.

Informatívna časť územného plánu obce v grafickej časti obsahuje grafické znázornenia (§ 12 Vyhl. č. 392/2023):

- a) širších vzťahov a vymedzenia riešeného územia,
- b) urbanistickej štruktúry a krajinej štruktúry a limitov územia obce,
- c) urbanistickej koncepcie rozvoja obce, vymedzenia zastavaného územia a členenia na priestorovo-funkčné celky a priestorovo-funkčné časti,
- d) priemetu území krajinej infraštruktúry a území ochrany prírody a krajiny miestneho významu,
- e) návrhu plôch a koridorov pre umiestnenie stavieb vo verejnom záujme a plôch zelenej infraštruktúry vo verejnom záujme,

- f) iných územných limitov, vyplývajúcich z územnoplánovacej dokumentácie vyššieho stupňa, a limitov ochranného a bezpečnostného pásma,
- g) plôch určených na odňatie poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov.

Záväznú časť územného plánu obce v textovej časti tvoria regulačné listy s regulačnými podmienkami jednotlivých priestorovo-funkčných celkov, ktoré obsahujú (§ 12 Vyhl. č. 392/2023):

- a) číselné alebo iné označenie alebo názov priestorovo-funkčného celku alebo jeho priestorovo-funkčnej časti,
- b) grafickú schému polohy a vymedzenie priestorovo-funkčného celku alebo jeho priestorovo-funkčnej časti,
- c) plošnú výmeru priestorovo-funkčného celku alebo jeho priestorovo-funkčnej časti,
- d) identifikáciu polohy a stručnú charakteristiku priestorovo-funkčného celku alebo jeho priestorovo-funkčnej časti,
- e) priestorové usporiadanie územia s uvedením parametrov základných regulatívov a podľa potreby voliteľných regulatívov pre plochy priestorovo-funkčných celkov, priestorovo-funkčných častí a pozemkov,
- f) funkčné využívanie územia s uvedením základnej funkcie a jednej alebo viacerých neprípustných funkcií a podľa potreby jednej alebo viacerých prípustných funkcií,
- g) súpis plôch a koridorov pre umiestnenie stavieb vo verejnom záujme a súpis plôch pre umiestnenie zelenej infraštruktúry vo verejnom záujme s uvedením ich druhu a účelu,
- h) súpis osobitných území, ak sú na území priestorovo-funkčného celku alebo jeho priestorovo-funkčnej časti navrhované,
- i) identifikáciu územia, pamiatkovej rezervácie alebo pamiatkovej zóny, ak sa v priestorovo-funkčnom celku alebo jeho priestorovo-funkčnej časti nachádzajú, pre ktoré je potrebné obstaráť územný plán zóny,
- j) určenie ostatných území, v priestorovo-funkčnom celku alebo jeho priestorovo-funkčnej časti, pre ktoré je potrebné obstaráť územný plán zóny.

Záväznú časť územného plánu obce v grafickej časti tvorí regulačný výkres, ktorý grafickými prostriedkami a opismi vyjadruje priestorovú a funkčnú reguláciu územia, a ktorý obsahuje (§ 12 Vyhl. č. 392/2023):

- a) základné údaje,
- b) hranicu územia obce,
- c) hranicu zastavaného územia obce,
- d) členenie územia na priestorovo-funkčné celky alebo na priestorovo-funkčné časti,
- e) priestorovú reguláciu vyjadrenú prostredníctvom základných regulatívov a podľa potreby voliteľných regulatívov priestorového usporiadania územia,
- f) reguláciu funkčného využívania územia s uvedením základnej funkcie a jednej alebo viacerých neprípustných funkcií a podľa potreby jednej alebo viacerých prípustných funkcií,
- g) priemet plôch a koridorov pre umiestnenie stavieb vo verejnom záujme a priemet plôch pre umiestnenie zelenej infraštruktúry vo verejnom záujme,
- h) priemet osobitných území,
- i) priemet území, v ktorých sa nachádzajú pamiatkové rezervácie alebo pamiatkové zóny, pre ktoré je potrebné obstaráť územný plán zóny,
- j) priemet ostatných území, pre ktoré je potrebné obstaráť územný plán zóny.

Textová časť informatívnej časti a textová časť záväznej časti územného plánu obce sa spracujú ako dva samostatné dokumenty.

Grafická časť informatívnej časti územného plánu obce sa spracuje v elektronickej podobe na podklade mapového diela v záväznom geodetickom referenčnom systéme v podrobnosti spracovania výkresov v mierke 1 : 10 000 a 1 : 5 000.

Grafická časť záväznej časti územného plánu obce sa spracuje v elektronickej podobe na podklade mapového diela v záväznom geodetickom referenčnom systéme v podrobnosti spracovania výkresu priestorovej a funkčnej regulácie v mierke 1 : 5 000, príp. max. 1 : 10 000.

Predpokladané množstvo a druh voliteľných regulatívov priestorového usporiadania a funkčného využívania budú upresnené v návrhu územného plánu, z ktorého bude zrejmé nové urbanistické riešenie územia obce.

9. INFORMÁCIA O POTREBE VYPRACOVANIA VARIANTNÉHO NÁVRHU RIEŠENIA

Pri spracovaní nového územného plánu obce nevzniká potreba, resp. požiadavka na vypracovanie variantného návrhu riešenia.